

**PISMA OBITELJI CHERNKOCZY
(ČRNKOVEČKI)**

IZBOR

3.

**KRISTOFOR CHERNKOCZY (ČRNKOVAČKI) OD
ČRNKOVCA MAJCI ELIZABETI BARBARI GERECZY
(GRADEČKOJ)**

I

**ANA MARIJA MAGDALENA S. KRISTINA CHERNKOCZY
BRATU KRISTOFORU CHERNKOCZYJU
(ČRNKOVAČKOMU) OD ČRNKOVCA**

11. V. 1712

+

S. Augustinem, iohannem & sim. reuer. etc.
Mose D. v. p. d. Lublone & vob. etc. etc.
György Mátyás

Ala dragha Istepa Matka draghomije drugach ra Istos
v daniie razumei, dragh dragho leth jsticardi; ta ra
faloru katar; Posthe na istosm ed mega svetlosti; Ja
hucala dragha, bra, a pak dobro v dnu jstem: Pochitaj
stolumerous volj q srala simlicem: a vora d. v. p. d.
Bostinum d. bostinum. Snye ma Matka odpreto jstic
truu, potrebu da vidite: acrivitoni, da d. v. p. d. etc.
ni l. a. p. i. v. b. i. l. e. t. h. i. m. u. k. a. p. i. c. h. i. l. a.
Ea g. p. d. h. a. l. p. r. a. u. d. i. a. v. i. t. h. e. P. o. s. t. u. p. r. o. t. e. s. t. u. m. J. d. o. l. i. m. m. e. n. o. r. i.
i. h. a. v. e. l. i. z. a. b. e. t. h. e. d. a. s. i. m. e. n. t. v. a. s. u. m. e. l. j. e. s. t. e. m. : D. r. o. g. h. s. t. o. d. u. m. D. u. k. o.
v. e. l. i. c. h. i. : b. u. d. i. p. e. p. a. k. m. a. r. h. u. s. r. a. k. o. s. t. a. n. i. f. i. c. a. v. e. l. i. c. h. i.
P. a. t. a. c. h. i. k. P. a. u. l. v. p. n. a. d. a. s. t. o. g. h. t. u. o. v. i. k. b. r. a. t. o. v. o. u. b. y. t. r. u. m. a.
t. i. a. v. o. e. v. g. e. r. s. d. i. s. t. i. c. h. i. t. e. l. e. t. e. h. u. h. o. d. i. l. r. a. n. i. u. m. : D. e. s. t. i. n. d. i. t. a.
P. e. t. a. l. i. p. t. o. r. a. l. n. e. t. u. d. i. t. h. e. D. r. a. b. o. v. i. c. h. : P. o. r. m. i. p. e. m. a.
D. I. s. t. e. p. a. M. a. t. k. a. , q. n. a. k. e. g. a. S. i. e. m. m. a. k. a. J. d. i. s. k. u. s. a. S. e. y. p. t. e.
t. o. g. a. n. e. t. u. i. n. a. k. o. d. r. o. g. ; b. e. t. e. s. e. n. S. i. a. d. a. v. o. u. d. e. l. e. s. t. i. : q. t. o. t. e.
v. i. d. e. t. i. v. o. t. r. u. h. o. n. s. t. e. g. u. : m. i. l. i. u. e. r. d. o. b. r. o. g. a. P. o. t. p. o. d. m. a. : a. l. i.
t. o. m. p. i. n. a. s. t. m. a. i. n. e. p. o. v. i. d. i. m. : d. a. m. u. v. e. p. l. a. s. u. d. v. a. l. o. n. e. f.
J. e. s. u. s. q. t. h. i. d. r. u. g. h. i. n. a. l. l. a. t. u. e. d. v. e. d. i. : a. l. l. i. m. a. l. i. a. l. m. i. s. t. o.
r. e. o. p. r. a. e. : T. h. e. v. e. n. e. : d. a. b. i. p. e. d. v. e. g. e. r. t. e. l. e. z. e. m. l. i. e. d. v. e. g. u. n.
t. i. : n. e. g. h. t. h. e. s. t. r. a. v. u. g. r. o. m. m. a. s. t. k. a. t. a. l. i. , d. a. q. m. i. e. D. u. o. r. r. a.
s. h. e. n. t. a. l. i. : v. e. l. n. e. k. o. v. e. k. n. e. i. m. a. k. b. o. k. e. : V. P. o. p. u. s. d. a. n. a. s. t.
n. a. v. s. u. m. d. a. n. P. o. g. l. a. u. m. i. t. e. v. p. r. a. u. d. i. a. , a. d. a. t. i. s. k. e. d. l. i. c. h. e. S. r. u. e. n.
t. o. g. a. T. r. i. n. i. t. a. s. v. o. n. a. t. a. b. i. l. e. ; a. l. o. n. d. a. n. p. o. i. d. e. : P. a. k. J. a.
2. S. t. p. o. d. m. a. v. P. o. n. d. e. l. i. c. h. d. o. v. i. d. i. c. h. i. : p. e. r. m. u. P. o. s. t. u. b. o. l. i. c.
o. b. p. r. a. v. i. t. i. b. u. m. r. n. a. l. : D. o. S. t. r. i. z. e. f. a. M. a. l. o. n. i. c. h. a. d. e.
s. i. l. j. e. m. l. i. p. t. d. a. n. a. s. t. , l. o. z. y. m. i. p. i. t. e. , d. a. p. e. n. e. s. e. S. u. l. i. p. o. s. t. u.
t. a. v. i. t. i. b. o. k. e. , l. a. k. o. d. S. m. a. i. t. k. e. g. l. a. s. t. b. e. i. m. a. l. ; t. a. k. p. o. s. t. i. m.
p. o. n. i. f. i. c. a. , d. v. s. t. r. a. n. u. o. b. p. r. a. v. i. t. i. ; o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. p. o. u. m. u. t. i. , q. m. e.
n. i. e. p. m. i. s. S. u. l. i. p. o. s. t. u. l. a. t. i. p. o. B. e. r. l. i. n. u. ; v. o. p. i. l. i. t. e. d. r. u. g. h. e.
v. a. a. m. d. a. n. e. t. u. : M. a. D. S. m. a. i. t. k. a. r. a. S. t. r. e. p. u. s. t. a.
v. i. s. i. t. e. b. r. i. a. t. i. , r. a. b. , t. e. B. r. a. d. a. p. u. f. n. e. ; S. t. r. e. p. u. s. t. a. v. i. t. i. u. e. n.
i.

Kristofor Chenrnkoczy majci Elizabeti Barbari 11. svibnja 1712. godine iz Beča
(HR-HDA-726-OJV, kut. 25, 11. V. 1712.)

3.1

Beč, 27. travnja 1712.

Kristofor piše majci Elizabeti Barbari u vezi s imovinsko-pravnim nesporazumom s obitelji Vojković, a potom o prepozitovoj težnji i svojem odbijanju ženidbe.

Szluga szem ponizen y szin nevreden
moie draghe vazdar liubliene y veliko uffane G[*ospode*] Maike.

Danasz devetnaiszti dan liszt pisan priel ieszem z radosztium i razumel za dobro zdravie. Bogh ie vnogho leth potverdi y blagoszlovi! Ja y szada, hvala Boghu, dobro zdrav ieszem na szlusbu moie Draghe Goszpe Maike.

Za Voikoviche czelu passiu⁴⁰⁰ rasumel ieszem z bogh teh kmetov kay tuliko donassaiu. Doszta ie tho! Ak szu onda Goszpa Maika goszpa bili y voilni ieszu bili chiniti, voilni ne? Za Mihoka: nit oni probuvat moghu da bi za niegvu gratiu the peneze prieli moy pokoini g[*ospodin*] otecs nit szem ja dusen kazati da szu ie dali. Ozulin⁴⁰¹ ne szvet chlovek bil kay zlagati ne bi szmel. Ako im sze tuliko togha hoche, negh pravdaiu. Kam god oni znaiu puth tamo y ja.

Lisztov Zabochkeh oni bi izsli gledat da bi ja pusztal, alli Ivkov (?) norcz neszem. Nai pokasu predi the ius⁴⁰² z koim bi videti mogli. Z iednu[m] rechium nai znaiu da sze na tak mehkoga y norcza namerili niszu. Za to nit nyhovo govorenje ztrassiti sze ni treba. Goszpodinu vendar hochu povedati y pitati za togha Mihoka⁴⁰³ za [...] takay G[*ospode*] Tecze povedat.

Od g[*ospodina*] Prepusta, ma⁴⁰⁴ Dr[*agha*] G[*ospoda*] Maika, ja priel ieszem odgovor negh od nie niszem. G[*ospodinu*] Prepustu ieszem y odpiszal i vszeh dob vre noy lahko mir pusztim ztanovito, ter y tak vech sza glave moie szkerbi imam, negh da kak noy pissem liszte bi zmislial. On ie y mene sze iusil za thu sztaroszt, alli liudi y ztaressi iesu ki na miru sivu, kot on, tho ie nikay. On bi vsze rad da bi ja dole na szkorom doszel, alli z togha n[*ista*] ne bu ravno iz togha zroka da se sheniti ioss nech. A k mestru takay poiti ne znam zakay.

⁴⁰⁰ Pocrtano u originalnom dokumentu.

⁴⁰¹ Mogće je da je riječ o Ivanu Uzulinu (*Uzulin, Wzulin*) mlađem, najprije notaru Zagrebačke i Križevačke županije te blaganiku Kraljevstva, potom podžupanu Zagrebačke županije i ablegatu Kraljevstva.

⁴⁰² U smislu *to pravo*.

⁴⁰³ Podcrtano u originalnom dokumentu.

⁴⁰⁴ Riječ koju Kristofor Chernkoczy često koristi u značenju *moja*.

Mi szmo imali takay zlocheszta vremena po koie vezda iszssel je [...] ⁴⁰⁵ G[*ospodin*] (Biskup)⁴⁰⁶ y(?) k[*nez*] meszter⁴⁰⁷ v nedeliu k obedu; prevcherakom audientiu pri Poglavniku imali ieszu. Szada, hvala Boghu, imamo lepa vremena. Day Bogh da tinctura prechno Dr[*age*] G[*ospode*] Maike [...], a proszim da y fontanu odpru. Nay mi veruiu da teskoča nikakova ni. Novin szda ni nikakoveh, negh mene vu miloschu ponizno p[re]po[*ručam*] y oszt[*ajem*]

Moie Dr[*age*] vasdar liubliene y veliko uffane Maike

PS. Pri teh naszeh liudeh bil szem taki v nedeliu y G[*ospodinu*] Mestru godovno nazveszil.

Vu Bechu dan 27. aprila 1712.

on koy gore dok siv
Christoff Chernkoczy

[Za Voikovicse y lizste zabocske, za prepuszta y za zaruchniczu.]

⁴⁰⁵ Oštećen list, nečitka rečenica.

⁴⁰⁶ Riječ je o već spomenutom biskupu Emeriku Eszterházyju (1708.-1722.).

⁴⁰⁷ Juraj Plemić, protonotar Kraljevstva.

3.2

Beč, 30. travnja 1712.⁴⁰⁸

Kristofor piše majci u vezi s imovinsko-pravnim odnosima s obitelji Vojković oko posjeda Zabok te o dugovima. Obavještava ju o posluži, opravljanju poslova i drugim novostima.

Szlug[a][...] y szin nevreden (*draghe vazdar*) liubliene y veliko uff[ane] Gospe Maike.

Dvaiszeti drughi dan liszt pisan danasz z radosztium dobil i priel ieszem y razumel za dobro moie Draghe Goszpe Maike zdravie. Bogh polagh contenta vnogho leth obder-si! Ja szem hvala Boghu jako dobro zdrav na szlusbu Moie Draghe Goszpe Maike.

Kruto pravo imaiu da menie ie bolie imati ter dusnomu ne bitti negh vnogho ter du-snomu. Ja konche z moie strane y iz togha zroka nigdar niszem szuprotiven lisztor ak Dr[agha] Goszpa Maika nizu y on moy drughi theil za(bo)chki prodatti y dughe izplatiti. Naimre, da Voikovichi jaku[...] ⁴⁰⁹ szuszedi jeszu koy da ni lisztor teh larmih doma(c)he zachiniati, neg(h) y teh drugheh kot zbogh togha negdasniega M[...]oka, vnogho sze ne chudim znaiuch kakovi szu. Togha szę ni malo ni (*treba plassiti*) (me) temtoga, ako zezvedeti moghu koie ie tho lettho bilo lkoie ie gratia za niega y k(neza) Raffa (?) mladoga ⁴¹⁰ zpravliena nay [...] pros(im) ponizno obznane da ovde pri Cancellarie Vugerszke ⁴¹¹ iziszkati (*bum*) mogel. Zbogh teh liszteh zabochkeh moral bi imati pri mene par on(og) processussa velikoga /../valszkoga (?) koi je med drughemi lizszmi z[a]bochkemi ako bi mochi, dobro bi poszlati.

Ma Dragha Goszpa Maika (*znam*) dobro da ie tesko interesse plachati zato shelim sze jak [...]. (Ono) ako nassi lyudi oprave sto miszle, shelim y vsze lmoie prodati. Ovde (szu) vezda Goszpodin Biskkup, Goszpodin Draskovich y Goszpon Mester ⁴¹² y hode szimo ter [...] marlivo. Vugri sto vuchine tho bumo rasmeli na szkorom. Ar [...] al (*deszety*) dan buduchega Poglavnik sze vszakoiachki odpravlia [...]sle. Po g[ospodinu]

⁴⁰⁸ Oštećen papir, izbljijedjela tinta.

⁴⁰⁹ Oštećen papir.

⁴¹⁰ Možda misli na Nikolu Rafaja (*Raffa*), kasnije plemićkoga suca Varaždinske županije.

⁴¹¹ Misli se na Ugarsku dvorsku kancelariju. Jedno od središnjih tijela upravne vlasti Habsburške Monarhije s upravnom i sudskom jurisdikcijom u Hrvatskoj i Ugarskoj. Jedan od savjetnika Ugarske kancelarije u vrijeme nastanka ovoga pisma bio je Balzazar Patačić, Kristoforov tetak.

⁴¹² Već ranije spomenuti biskup Emerik Esterházy, Ivan V. Drašković, poslanik Kraljevstva (kasnije od 1732. hrvatski ban) te protonotar Juraj Plemić.

Draskovichu priel ieszem poszlana, drugach po P[ateru] (Kriš)tolovczu⁴¹³. G[ospodinu] mesztru sto reche Goszpodin Ban i penezi vsze tho za oruche(?).

Deel (!) the Szvete Jelenszke Companie⁴¹⁴ tho szmesno hodi. Sziromaha Gotthal Janussa milujem i da tak mlad vu ov betegg ie dopal. Gotthal Gabor konche (ne)bu sze szada boiati imal koga ak sze sto niemu pripreti. Ja sze vrachil bum, alli sze za me ni potrebno drugach boiati. On ie prav ku(ff)raszt bil, a takve prische ie, kakve ia imam, imal ie y Gotthal Peter. Veszda ie y szada ioss siv, zdrav y frisek.

Za inasza sto me pitaiu ma Goszpa Maika szmesno barachem. Do szeh dob imal sem iednoga Stayercza. Zutra sze s nim raszluchim. Saluiem sze da po prilike Goszpodinove Fabeka doiti neszem vuchinil, alli je szada vre keszno. Bil bi konche vu drughe ztanovio skole. Ia szkoro czeli dan doma szedim, bi bogme i on moral. Vezda iednoga Nemcza vzemem. Kak sze dosal y opponassal bu tho sztoprav sze izpoznati hoche. Do szeh dob od sztrani moie, szada od G[ospode] Tecze, koy poniznu s(lu)sbu naokup z Goszpodinom preporuchaiucs, prosze da ne zamer(e) G[oszpoda] Maika szamo (da) ne pissu ar sze na puth zpravliaiu. Znaiuch da kony o Markovom genuti ieszu imali tak danasz doiti imaiu, koy ar doidu, v ponde(le)k budu odhaiali. Uffaiuch sze tverdno k Trojakom⁴¹⁵ na (Novi) Ma(rof) doiti i videti onde G[ospu] Maiku kade za smuk y vsza [...] (o)bilneie budu govorili. Novin szada prekorubcze nista, negh da sze mir z Francuzom marlivo kuie.⁴¹⁶ Vnoghi sze meszto boia fr(an)czuskoga, turszkoga nadeiu. Sz tim mene ponizno vu miloschu preporu[cham] y dok siv osztaiem

moie Draghe vazdar ljubliene y veliko
uffane Goszpe Maike

on koy gore dok siv
Chr[i]sz[to]ff Chernkocz

Vu Bechu dan 30. aprila 1712.

⁴¹³ Ivan Krištolovec (1658.-1730.), pavlin, duhovni pisac, profesor na visokom učilištu u Lepoglavi, kasnije generalni vikar i general pavlinskoga reda.

⁴¹⁴ Misli na obitelj Gotal, koja posjeduje dobro Sveta Helena.

⁴¹⁵ Blagdan Duhovi.

⁴¹⁶ U vrijeme u kojem je nastalo ovo pismo Habsburška je Monarhija protiv Francuske i Španjolske vodila Rat za španjolsko nasljeđe (1701.-1714.) Rat je završio Utrechtskim mirom, nizom mirovnih ugovora između Francuske i drugih europskih zemalja te Španjolske i s njom zaraćenih europskih zemalja.

3.3

Beč, 11. svibnja 1712.

Kristofor piše majci Elizabeti Barbari o svojem liječnju, osvrćući se na smrt poznanika te druge novosti iz njihova društvenoga kruga. Odbija mogućnost ženibe te majci javlja o ratnim prilikama i političkoj atmosferi u Monarhiji.

Szluga szem ponizen y szin nevreden moie Dr[age] vezd[a] liubliene y veliko uff[ane] Goszpe Maike.

Ma Dragha Goszpa Maika, dragho mi je drugach za dobro zdravie razumeti, Bogh vnogho leth potverdi. Sal za takov katar, Boshe na szkorom od niega oszlobodi. Ja hvala Boghu szada pak dobro zdrav ieszem. Vrachvo Stokamerovo iosz y szada iemliem; zutra z volium Boszium dokoniam. Da csze ma G[ospa] Maika odprete fontanu potrebnu da vidite, veruite mi, da teskoche tho ni kay bi tho bilo kot bi muha pichila.

Za G[ospodina] Gotthal Janusza iosz postu presesznu G[ospodina] Delisimunovicha⁴¹⁷ vchera, szmert razumel ieszem. Bogh obodvem dusse zvelichi. Budu sze pak marlivo za Kosztainiczum vlekli. Patachich Pavel⁴¹⁸ znasz da zbogh szvoieih vulogov ky szu mu tia vre v gerlo dossli, tesko bu hodil za nium. Dersim Gotthal Petra⁴¹⁹ lizstor ak ne bu Groff Draskovich.

Boim sze ma Dragha Goszpa Maika y nassega sziomaha G[ospodina] Biskupa Szeynszkoga ne bu iako dugo. Betesen szada ovde lesi y kot ie videti, vu szuhom betegu. Miluiem dobroga Goszpodina, alli tam pri nasz nai ne povedaiu da mu vu glavu doszlo ne bi. Jeszu y thi drughi nassi lyudi ovde alli malo ali nisto ne oprave. To vre ne da bi sze od Vugerszke zemlie odtergnuli, negh tho szu Vugrom naszkakali da y nie Dvor za shenzski zpol vekovechne imati hoche.⁴²⁰ V Poszsun danasz na

⁴¹⁷ Franjo Kristofor Delišimunović (*Dellisimunovich*), barun i vojni zapovjednik glinske kapetanije i utvrde Sredičko.

⁴¹⁸ Vjerojatno je riječ o Pavlu Patačiću (o. 1664.-1732.), najprije kapetanu Zrina, kasnije podkapetanu Kraljevstva te od 1713. nadalje pukovniku, zapovjedniku Gline i Sredičkoga te prisjedniku Banskoga stola.

⁴¹⁹ Petar Gotal obavljao je više vojnih i upravnih dužnosti. Bio je plemićki sudac Varaždinske županije, podžupan Križevačke županije, namjesnik podbana u novostečenim krajevima nakon mira u Srijemskim Karlovcima te u vrijeme nastanka pisma zapovjednik Zrina.

⁴²⁰ Ovdje je riječ o atmosferi na Dvoru nakon donošenja Hrvatske pragmatičke sankcije. U ožujku 1712. godine donesena je tzv. Hrvatska pragmatička sankcija. Redovi i staleži Hrvatskoga sabora na inicijativu zagrebačkoga biskupa Emerika Eszterházyja donijeli su članak 7. zaključaka i kasnije saborsku odluku koja je predstavljena kralju Karlu III. o tome da Hrvatsko-slavonsko Kraljevstvo u slučaju izumrća muških potomaka prihvaća kao vladara i žensku osobu, odnosno potomka koji vlada unutarnjo-austrijskim nasljednim zemljama iz Beča. Bila je to svojevrsna demonstracija političke važnosti hrvatskih staleža i redova te autonomi-

osmi dan Poglavnik sze zpravlia, a da bi o nedelie Szvetoga Troisztva coronatia⁴²¹ bila. Ak on dan poide tak ja z Goszpodinom v pondeliek doiduchi. Pervu postu bolie obsznaniti bum znal.

Od G[*ospodina*] sztricza Malenicha dobil szem liszt danasz koy mi pisse da peneze taki posztaviti hoche kak od Goszpe Maike glasz bu imal. Tak proszim ponizno dosztain[o] mu obznaniti, obligatoriu povernuti, y mene ie szimo taki poszlati po [...] ar prilike drughe znam da ne bu.

Ma Dr[*agha*] Goszpa Maika, za G[*ospodina*] Prepusta ni sze boiati zato sto brada puzne (?). Bogh ie milosztiven y dober, a ako me shenitvum truczali ne bute tak doidem dole, ak bute, ne bum⁴²² stanovito ar szem ioss premlad za to. Ioss ni dvaiszet leth nimam⁴²³.

Dragho mi je da szu tak chernkovechke, na szramum Predszavczem, szterni [tak] lepe ar szu sze delu onomu spotali. E da li da sze ga y drughi onak primu!

Fiskuss ie mogel vuchiniti y kmeta meszto szebe osztaviti. Ponugia pak G[*ospodin*] Erdődy Sandor⁴²⁴ pogodbu onu koia pred dvemi lethmi, y ne bi rad da bi pred ovu Cameru doszlo, alli sze ja iako boim da drugach ne bu. Uffanie vendar Bosie da al szim al tam na szkorom konec z bude.

Bilo ie i pri nasz zmessano vreme ove preseszne dneve, alli je vezda pak hvala Boghu do koncza lepo. Maius ie ztanovito chlovechen.

Szveto Jelenszka Compania iosz mi y szada ni odgovorila. Naimre potle y drugogha lizsta piszal ieszem, vech ztanovito da odgovora piszal ne bum.⁴²⁵

Mi ovde imamo da Franczuzi nasse iedno malo ieszu vu Niderlandu postibrali kade dugh ie pet iezer osztalo y ieden anglianszki⁴²⁶ general y tho dok mira ioss ni, koga sze ie na szkorom nadiati. Sz tim mene ponizno vu miloschu [*preporučite*] y dok siv osz[*tajem*]

moie Drag[*he*] vaszd[*a*] liubliene
y veliko uffane G[*oszpe*] Maike

je Hrvatskoga Kraljevstva u donošenju vlastitih odluka i zaključaka u odnosu na onodobni prevladavajući politički diskurs Ugarskoga Kraljevstva.

⁴²¹ Riječ je o Ugarskom saboru u Požunu na kojem je 1712. godine kraljem Ugarskoga Kraljevstva okrunjen Karlo III. (1712.-1740.).

⁴²² Pocrtano u dokumentu.

⁴²³ Ovaj je podatak koji sam Kristofor donosi potvrda da je vjerojatno rođen 1692. godine.

⁴²⁴ Možda je riječ o Aleksandru III Erdődyju (u. 1729.), prisjedniku Ugarske komore, velikom županu Varaždinske županije te generalu i kapetanu Petrinje.

⁴²⁵ Podcrtano u dokumentu.

⁴²⁶ Vjerojatno *engleski*.

PS. Ako ov liszt Drag[hu] G[oszpu] Maiku pri G[oszpe] Tecze naide, od moie sztrane
proszim pokorno szlusbu poniznu vu miloschu.

on koy gore do groba
Christoff Chernkoczy

Vu Bechu 11. dan maia 1712.

3.4

Kostajnica, 2. kolovoza 1716.

Kristofor opisuje majci stanje na bojišnici i vojnu akciju u kojoj je sudjelovao. Daje također upute za isplatu dugovanja.

Ponizen y szin y szlughu moje Draghe y vnogo uffane Goszpe Maike.

Dragho mi je iz szecrcza razumeti za bolsse moje Draghe Goszpe Maike zdravje. Dai Bogh pervo y ono ztarno potverdi. Ja hvala Boghu zdrav szam na szluszbu moje G[oszpe] Maike.

Ovdi y podszem (?) y z tarnemi koli y ze vszem [...] mojem prekvchera dossli szmo vszi iz Zrinia kam szmo vszi hodili ioss v chetertek <prevcherakom> Turczev zavhman chat. Negh vchera do ztrase szu dossli bili y zapuskarili sze jedno malo z nassemi ky szu na parat[...] ztali. Turchin jen poginul, nass jen koy [i]e ranien. Danasz ide G[o]zp[o] din Groff⁴²⁷ li ja s nim] v Hrasztovicu gledat teh ky szu sze z orszaga zpravili y odbirat koje posslie k Szvete Kate. V chetertek sztimam da sze y Goszpodin k Zriniu prenesze. Beismana zprosil szam domom. Dersim da je vre y otissel. Dragho mi da na godovno moje⁴²⁸ imali y tuliku vendar companiu. Dragho ako y dobre volie bili kot mi ovdi.

Za Vaidichku ja sto pizati ne znam. Ak jeszer rainski Betovich datti ne more, bolie da je y ne vszemu vech, negh sto sze yh interest posztavi koy chini szto oszemdeszet, stimam, raniski na tri letta. Ako pak ona sz tim contenta ni, negh vcsini sto hocse. Bumo joss vidli. Naiti kuliko z liszta vidim da sze csim contentera.

Plebanuss S[*vetoga*] Marka iz Ternia (?) pisse mi zbogh szinokosse nekakve. Ravno kot Goszpe Maike doma ne bi bilo. Za to mu ni ne odpiszavam. One liszte z kojemi odpiszavam proszim da raszposslu. Sz tim mene prepor[*učam*] na dalie v miloschu y osztajem moje Draghe y vnogo uffane Goszpe Maike

PS. Za poszlano szvecstno ponizno hvalim.

Kosztanicze, 2. aug[*usta*] 1716.

do groba koy gore
Christ[*ofor*] Cherkoczy

[Xph[o]ri Chernkoczy script [...] per interesse creditor[ibus] solvendo [1]716.]

⁴²⁷ Ivan V. Drašković, u ratu s Osmanlijama od 1716. do 1718. kao podmaršal i zapovjednik vojske Kraljevstva zauzeo je Dubicu i Ostrožac. Nakon neuspjeloga pohoda na Novi, 1716. opustošio je njegovu okolicu, a 1717. godine ponovno ga je pokušao osvojiti zajedno s Bihaćem. U tom pokušaju poginuo je Kristofor Chernkoczy.

⁴²⁸ Možda je riječ o imendanu. Spomendan sv. Kristofora je 25. srpnja.

3.5

Kostajnica, 6. kolovoza 1717.

Kristofor piše majci Elizabeti Barbari u Črnkovec o stanju na bojišnici i vojnim akcijama protiv Osmanlija u kojima je sudjelovao. Daje majci upute za distribuciju vina i isplatu dugovanja.

Ponizen y szin y szlugha moje Dr[aghe] Goszpe Matere.

Ponizno priel jeszam vcsera liszt. Alli salosztim sze salosztu pres zroka G[oszpe] Matere razsumeti [...] zato y p[ro]szim i molim (?) da niu na krau osztavivsi dobre bude volie. A nit moguce nit za diku bi bilo y Goszpe Matere y moie doma vsze szedeti (?)

Ja szam hvala Boghu dobro zdrav. Odpravili szmo sze k Krupi bili alli platisse harambasse nassi vuprav zrinszki na passussu⁴²⁹ onde, tak nam tamo puta z mojum konche [...] ne bu. Kai god bude obsznanim na szkorom. Y Heisterczy⁴³⁰ dossli szu 1050 k Petrinie. G[ospodin] Orehoczy⁴³¹ czini z orderom da kam G[ospodin] locumtenens⁴³² potrebuval bu y oni poiti imaju. Szad joss pri Petrinie lese.

Za Vaidichku ja szam povedal bil da ak sze penezi postave, splatiti ju. Szad ne zna[m] sto ak sze conditia potrebuje. Najvech ako na 6 leth datti sze more. Y ako onde naj vsze 120 r[enensis] chini interess do 20. juliussa. Potli sto dan preide do depositie penez, zrachunati ter y na nie interess z capitalom je posztaviti. Drugo da bi onde bil vuchiniti mogal, ne bi. Tak ni piszati ne morem.

Vina kupnena ona G[oszpa] Mati kerchmariti y varussu y po ladaniu nai vuchine. I ono staro koje je v Chernkovcze ak za chovanie ne stimaju nai na Gorics[...],⁴³³ a Bisztrichko za tabor chuvati ni treba [...]⁴³⁴ content y z drugem.

Ovdi prevchirakom pri Szlabine Turczy odcze[...] glavu iednom chloveku y konie che[...] odpeliali. V potiru za nymi hogieno, a za vhmam. Doli armada nasza y Tursz[...] blizu szu. Ioss Belgrad ne moci ne buiu [...] k boju sparaju. Karlovchani /... / ovzeli szu, ne znam sto na dalje delaju. Nass kassenyar purgatiu ima. Drugo

⁴²⁹ Vjerojatno *na prijelazu*.

⁴³⁰ Vojska generala Varaždinskoga generalata, Heistera.

⁴³¹ Vjerojatno Antun Stjepan Stanislav Orehovečki (*Orehoczy*) (1681.-1727.), grof, kapetan križevačkih konjanika, potom podpukovnik Križevačke krajine te veliki župan Srebreničke županije i podzapovjednik Varaždinskoga generalata u vrijeme ovoga ratnoga sukoba.

⁴³² Namjesnik banske časti. U vrijeme nastanka ovoga pisma bio je to grof Ivan V. Drašković (1660.-1773.).

⁴³³ Oštećen rub pisma.

⁴³⁴ Oštećen rub pisma.

ho[...] nez[...] nas negh ako znaju tak proszim da [...], a ja ponizno osztajem pro-
szech da [...] budu volie.

Koztan[ica] 6. aug[ust]i 1717.

Koi gore do (groba)
C[*hristophor*]Chernkoczi

[*Adresa na omotnici:*] Madame Madame le Elizabethe Chernkoczy nee Gereczy p(re)
sente (?) a Chernkovcz

[*Dodatak na poledini:*] [Defuncti Xtophori filii scriptarum litterarum ex Castris anno
quo occubuit.]

3.6

U taboru kod Mutnicze (?), 5. rujna 1717.

Kristofor se javlja majci Elizabeti Barbari iz tabora uoči pokreta prema Novomu te joj opisuje stanje na bojišnici i javlja za Vragovićevo pismo.

Ponizen y szin y szlugha moje Dr[aghe] y uffane Goszpe Mattere.

Liszt danasz on [...] ⁴³⁵ iz kojega kruto salujem nepovoilno razumeti zdravje. Jedino selejuch primo povoilno y ono na vnogo leth ztalno.

Moje je dobro, hval[a] Bog[u], na szlusbu moje Drage Goszpe Maike. Ovdi lesimo. Zutra k Novomu ⁴³⁶ idemo kamo danasz Heister y Krainschani pressli szu. Bu li kai sz nega, dvojim jako. Bersy Nemczi k nam doidu, ak doidu, poidu pod Bihach sto ak bu, moszi nam sze vhmaan vremena vziti. Proda sze onda y vino y vsze.

Pisse mi y Vragovich ⁴³⁷ da je zlo zpraven y da se szmertu boj[i], ne daj mu Bogh. Metemtoga da bi mu sze i zgodila gib[...] ⁴³⁸ [...]alo y veliko bi sze vuzelo y zpremilo. Ma G[oszpa] Matti proszim ak bi y metemtoga piszal zbogh Ivicze (sto ne stimam), possliete mu. Z tim, ponizno hvalecs na posz(laneh) p(re)peliczah y breszkvis (?) dokaniam, y mene vu miloschu izrucham osztajucs

moje Dr[aghe] y vnogo uffane G[ospe] Mattere

PS. Ma G[ospa] Mati ak mogu od Oreskoga ⁴³⁹ za poszel moj zezvedeti proszim.

Liszt Vragovichev preporu[cham] nem ne bi (?) piszal, ali znam da i (?) Zaverski pisze.

V taboru pri Mutnicze (?) 5. [septem]bra 1717.

koy gore do groba
C[*hristophor*]Chernkoczy

⁴³⁵ Oštećen list, nečitko više riječi.

⁴³⁶ Misli na utvrdu Novi, danas Novi Grad na Uni u Bosni i Hercegovini, u blizini kojega je, u blizini rječice Divuše i brda na kojem se je nalazila crkva sv. Katarine, danas u Sisačko-moslavačkoj županiji, Kristofor Chernkoczy dva tjedna nakon ovoga pisma i poginuo u sukobu s osmanskim vojskom. O tom je temeljem svjedočenja očevidaca, zapis u svojem dnevniku (*Diarium*) ostavio Baltazar Patačić.

⁴³⁷ Ranije spomenuti Kristofor Vragović. Adoptirao je Kristofora Chernkoczyja jer sam nije imao potomaka. Kristoforovom smrću izumrla je na taj način i obitelj Chernkoczy i obitelj Vragović.

⁴³⁸ Oštećen list, nečitko više riječi.

⁴³⁹ Adam Oreški, zamjenski blagajnik Kraljevstva, podžupan Požeške i kasnije Zagrebačke županije.

[*Adresa na poledini:*]⁴⁴⁰ [...] Madame / ... Elizabethhe [...]nee Gerezcy [...]p[re]sent[is]
[...] a Csernkovcz

[*Dodatak na poledini:*]⁴⁴¹ Vragovich ne[...] em, ar [...] imal nisz [...] imal [...] sza alli
sze[...] [...]

Defuncti Christophori filii ex Chartis scriptarum litterarum anno quo occubuit.

⁴⁴⁰ Nedostaje polovica lista, nečitka polovica adrese.

⁴⁴¹ Oštećen list, izbljedjela tinta i nečitak dio teksta.

6 III. 1701

J. M. S. C.

Silacba moim posreću potomu jestwinethu u Lublanu:
 mi locbu budinhu motemo chryzmo Lublensom got:
 bratu priinu preporuchom

Nesem moja pozpytki: omu dovo pri liku da sebi potu
 i moiem newwednem pitnom na křainuich prochtu
 nekele uprewece tuchthet got: boj daj usoye chryz
 doha hali: i pponu: liti u křaj pšlowo bñiem u upele
 u obdowu: i ponolnom adance had bu got: boju urubla
 i liku ximti na lypow Juelichewie weni newwedni: septe
 na uprewece lene i jalen znati: za zhanie chryz got:
 brata issem uho: a boju lobu zdanu na křibur nej pamo
 Juelotua hai: u křajnoja pšpanednem: i hai: i křaj
 wemem: nebulum u křaj: i pšlowo mi: i křaj boju upele: i pšlowo
 loli: dowepe uho: me mar: křaj boju motem: i got: křaj

poslanitomu: dovo wojenomu got pšlowo
 křajnojo chryzmo: i moiemo chryzmo
 Lublensomu got pšlowo brata da lipid dowe
 im: dati u poslanite u křaj pšlowo
 křajnojo pšlowo

u bech

Pismo klarise Kristine Cherkoczy bratu Kristoforu u Beč 6. travnja 1712. godine
 (HR-HDA-726-OJV, kut. 24, 24. IV. 1701.)

ov slička i sličica manca i septica anno maria tuois
ponienep lube prapouchain i ia pak prapim dražja goj:
brata na moie neveduo pipno i elnoy ljublenojo ogorora,
sitem je preporucham in ljubaa i miločka bratinska i optaica
Lrazono ljubleno goj: bratu

datum 6
a priitigior

naimenaf ljublenia i nevedna
septica
fr. Kristina Chernkoci o. s. c.

Pismo klarise Kristine Chernkoczy bratu Kristoforu u Beč 6. travnja 1712. godine
(HR-HDA-726-OJV, kut. 24, 24. IV. 1701.)

3.7

Zagreb, 6. travnja 1712.⁴⁴²

Časna sestra Kristina piše iz samostana Sveta Klara u Zagrebu bratu Kristoforu želeći mu dobro zdravlje i čestitajući uskršnje blagdane. U pismu mu prenosi i pozdrave rođakinja te se nada njegovu skoromu odgovoru.

J[esus]:M[aria]:S[ancta]:C[lara]

Szluzbu moiu poniznu pokornu szestinszku vu liubav i milozchu bratinzku moiemu dragomu liublenomu gosz[*podinu*] bratu ponizna preporucham.

Neszem mogla prepusztiti ovu dobru priliku da ne bi pohodila z moiem nevrednem pizmom naklainaiuch szrechne veszele vuszmene zvetke da Gosz[*podin*] Bogh da i vnogho drugeh dochakati i szprovoditi vu blagoszlovu Bosziem i u veseliu, vu dobrom i povolnom zdravie kak bu Gosz[*podinu*] Bogu na vhalu (!) i diku Nim na duszno szvelichenie, meni nevredni szesztri na raszveszeleine.⁴⁴³ Szelem znati za zdravie dragoga gosz[*podina*] brata. Ia szem vhalu Bogu dobru zdrava na szluzbu, neg szamo szaloztna kai nikakvoga glasza ne chuiem i kai ih tak dugu vremena ne budem vidila i lizster mi ih Bog veszelo i szrechno doli donesze vu ko ime marlivo Boga molim. I gosz[*pada*] techicha⁴⁴⁴ Orszichka i techicha Mancza i szesztricza Anna Maria zvoie ponizne szluzbe preporuchaiu. Ia pak proszim dragoga gosz[*podina*] brata na moie nevredno pizmo iednoga liublenoga otgovora.

Sz tem sze preporucham vu liubav i milozchu bratinzku i osztaiem dragomu liubleno[m] gosz[*podinu*] bratu

naimensza szluzbenicza i nevredna szesztra
so[ror] Chrisztina Chernkoczi o[rdinis] S[ancta] C[lara]

Datum 6. aprill(!) 17 o⁴⁴⁵ 12.

⁴⁴² Na dokumentu je naknadno pogrešno zabilježeno da je nadnevak pisma 6. travnja 1702. godine. U to vrijeme Ana Marija Magdalena, kasnije časna sestra Kristina, bila je još djevojčica. Kasnije je postala učenica samostanske škole u samostanu svete Klare u Zagrebu. Usp. Janković, "Plemićka obitelj Vojković-Vojkffy," str. 72. Originalni dokument usp. HR-HDA-726-OJV, kut 12, sign. 23.VIII. 1710. Oba ovdje objavljena Kristinina pisma iz travnja su i svibnja 1712. godine te su adresirana u Beč, gdje je iste godine u travnju i svibnju boravio i Kristofor, o čemu pak svjedoče ovdje transkribirana njegova pisma.

⁴⁴³ Umjesto točke, Kristina Chernkoczy je kao pravopisni znak na kraju rečenice koristila malu okomitu crtu.

⁴⁴⁴ Vjerojatno *teca* od *teca*, odnosno *teta*, *tetica*.

⁴⁴⁵ Slovo *o* vjerojatno označava nastavak, odnosno slovima *tisuću sedamst - o*.

[*Adresa na poledini:*] Poglavitomu i dobro roigenomu (!) goszponu Chrisztovo (!)
Chernkoczi, moiemu dragomu liublenomu goszponu bratu ta liszt da sze ima dati vu
poglavite ruke sze vszum dosztoinosztium

Vu Bech

3.8

Zagreb, 14. svibnja 1712.⁴⁴⁶

Časna sestra Kristina piše bratu Kristoforu iz samostana Sveta Klara u Zagrebu obavještavajući ga kako moli za njegovu dobrobit te mu javlja novosti o rođakinja iz samostana prenoseći mu njihove pozdrave.

J[esus]:M[aria]:S[ancta]:C[lara]

Szluzbu moi u poniznu pokornu szesztrinšku u ljubav i milozchu bratinšku moiemu liublenomu gosz[*podinu*] bratu poniznu preporucham.

Priela szem z velikem veszeliem liszt ot dragoga liublenoga gosz[*podina*] brata i raszme-la za dobro i povolno zdravie kai mi drago chuti i szelem da Gosz[*podin*] Bog na vnogo szrechneh let potverdi. Ia szem vhalo (!) Bogu dobro zdrava na szluzbu dragomu gosz[*podinu*] bratu. Kai mi piszu da nai Boga molim u to ime da bum zdrava nih zdraveh mogla vidjeti, kai u tom nai ne dvoie marljivo preporucham Gosz[*podinu*] Bogu da ih opchuva ot vszega szla i u zvoieh milozche opderszi.

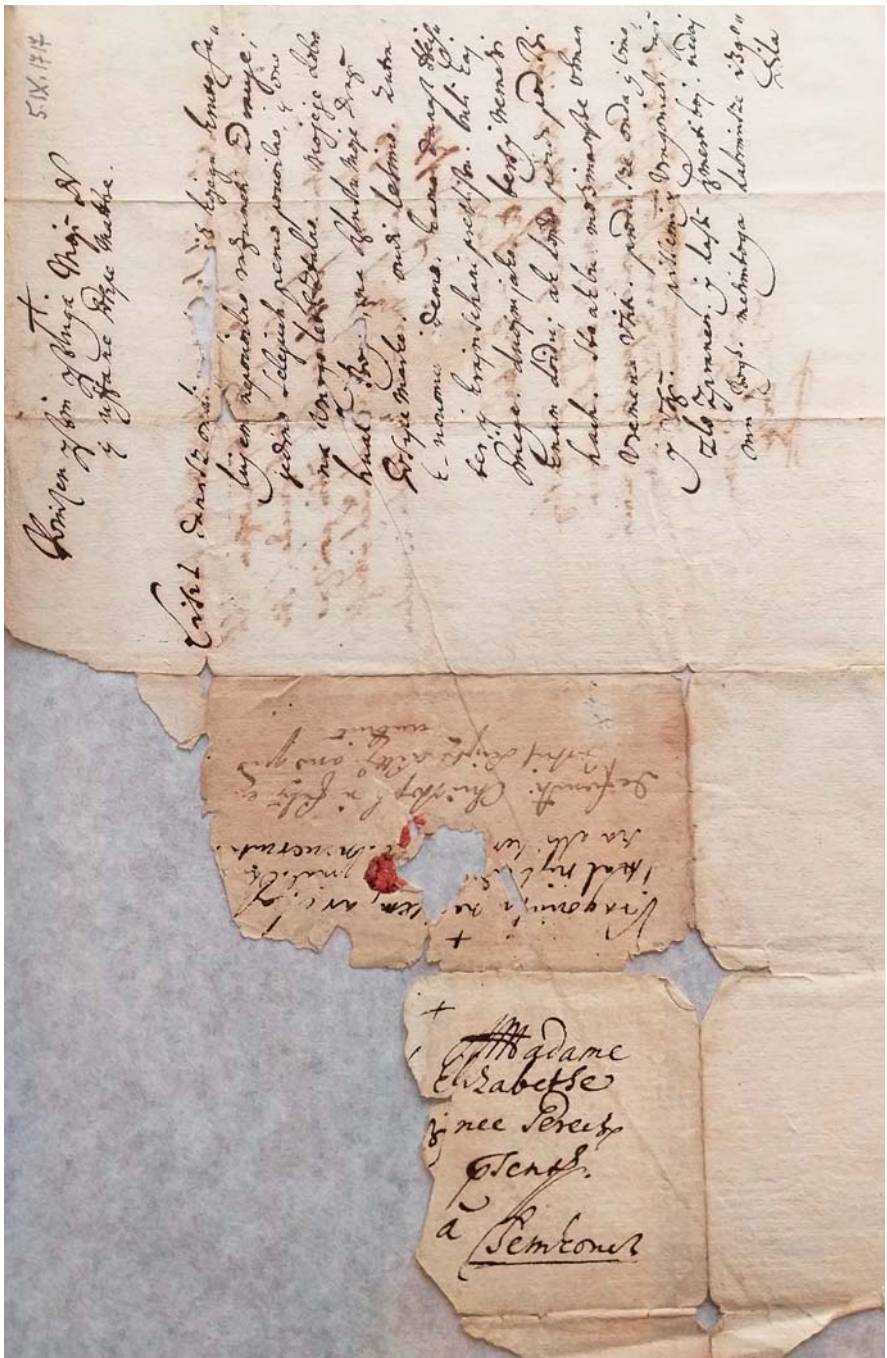
Moram opoznaniti (!) novine dragom gosz[*podinu*] bratu da szu gosz[*pođa*] techa Orszichka abbatisza posztavleni 12. dan maiusza. Gosz[*pođa*] priorisza (!) ie gosz[*pođa*] Ratkaicza, moia szkolnikovicza ie gosz[*pođa*] Bintersosevicza mlaisza. Gosz[*pođa*] techa Mancza ieszu kluchericza. Tak gosz[*pođa*] abbatisza zvoiu poniz[n]u szluzbu preporuchaiu i vhale nat poszdravlenem dragoga gosz[*podina*] brata. Tulivko(!) gosz[*pođa*] techa Mancza i szesztricza Anna Maria zvoie ponizne szluzbe preporuchaiu u ljubav i milozchu rotbinšku i vhale ponizno nat poszdravleinem. Ia pak ponizno proszim otgovor na moie nevredne piszmo ar to ie moie vsze veszelie da kai chuiem ot dragoga gosz[*podina*] brata i preporucham sze nadalie u ljubav i milozchu bratinšku i osztaiem

naimensza sluzbenicza i nevredna
verna kchi

So[ror] Chrisztina Chernkoci o[r]rdinis] S[ancta] C[lara]

Datum 14. maiy(!) 1712.

⁴⁴⁶ Olovkom je na dokumentu pogrešno naznačeno da je riječ o 1705. godini.

Posljednje sačuvano pismo Kristofora Chernkoczjya majci 5. rujna 1717. godine (HR-HDA-726-OJV, kut. 25, 5. IX. 1717.)

